

nyok, amelyek számára a klasszikus nyelvek ismerete kötelező: az egyetemi karok szerint országonként változnak a követelmények; az Egyesült Államokban általános mozgalom észlelhető ily irányú követelmények elejtése érdekében; az ázsiai országok saját ősi klasszikus nyelvükre szorítkoznak. II. Az oktatás a különböző iskolafajokban a heti óraszámokkal: ezek az iskolák országonként különböző elnevezéssel szerepelnek, ugyanilyen változatosságot mutat a tanítás elrendelése és mértéke; egy nálunk be nem vált kezdeményezésnek tanulságos párjára akadunk Dániában, ahol a mennyiségtan-tantermészettudományi és az idegen élőnyelvi ágazatokban három éven keresztül heti egy órában »az ókor ismerete« címmel a görög és római remekírók műveit dán fordításokban olvassák és a klasszikus kor bölcselétét és művészetét ismertetik. Egyébként megállapítható, hogy a latin nyelv tanításának jóval nagyobb tér jut, mint a görögének. III. Milyen szerep jut ezeknek a nyelveknek a záróvizsgálatokon? Célkitűzések (1900 óta a kulturális cél kerül homlokterbe). Tankönyvek, olvasmányok, segédeszközök; módszerek (kötelező utasítások vagy szabad választás), kiejtés (az angolnyelvű országokban a latinnak a római klasszikus korbéli kiejtésére térnek át). IV. Tanárképzés (rendszerint az egyetemen történik). A tanárok továbbképzéséről a képviselt országok nagyobb fele külön tanfolyamok és külföldi tanulmányok útján gondoskodik. Az I—IV. fejezet részleteit illetőleg az eredeti kiadványra kell utalnunk, amely alapos tájékoztatást ad a középiskolai oktatásnak egyik legtöbbet vitatott kérdéséről.

kj.

Annuaire international de l'éducation et de l'enseignement 1938. Genève, 1938. 500 lap. A Bureau kiadványainak 62. száma.

Ez az évkönyv immár hatodik ízben jelenik meg és mintegy keresztmetszetben tünteti fel az egész világ közoktatásügyében a lefolyt évben bekövetkezett változásokat. A 60 állam közoktatásügyi minisztériumai részéről beküldött jelentéseken (Magyarországot l. a 235—39. lapon) kívül felsorolja a földrajzi, pénzügyi és oktatásügyi statisztikai adatokat, mégpedig először közvetlenül az országos jelentésekkel kapcsolatban, majd a kötet végén 1932-ig visszamenőleg táblázatokban. A munka szakavatott szerkesztője, *P. Rossello*, a Bureau igazgatója, az olvasó szempontjából hálás feladatot végzett, amikor a hivatalos anyag alapján a lefolyt időszakban bekövetkezett újításokat a következő hét jellegzetes pontba foglalta össze.

1. Több év óta első ízben állapítható meg, hogy a hivatalos jelentések nem tartalmazzak újabb költségvetésbeli megszorításokat. Sőt gyakran történik utalás a régi állapotok helyreállítására, esetleg a költségvetés felemelésére.
2. Az oktatásügyi reformhullám valamennyi fokon éppen nincs apadófélben; inkább erősödesre vall és már az eddig tartózkodásra hajló országokat is elérte. Az átalakítás láza terjeszkedik.
3. Számos reform a mellérendelés és egyszerűsítés (racionalizálás) szükségének kíván eleget tenni, az egységesítésre és összpontosításra irányuló rendszabályokban nyilatkozik meg, mégpedig mind a tanügyi közigazgatás, mind a szorosan értelmezett oktatásügy terén.
4. Több állam tanügyi hatósága mind nagyobb érdeklődést tanúsít a

tanítás legalsó fokán követendő »cselekvő módszerek« iránt. 5. A középiskolai oktatás látszólag még mindig neuralgiás pontja az újjászervezésnek; ennek az oktatásügynek képe még ebben az évben sem mutat eléggé határozott irányt, jóllehet az elemi oktatást követő intézmények egymásmellé rendelésére irányuló törekvés érezhetően tért foglal. 6. A tanerők képzésének kérdése ismét napirendre került: a középiskolai típus pedagógiai kiképzése vagy a főiskolai (egyetemi) típus pedagógiai kiképzése? Néhány óvatos kísérlet után az utóbbi rendszerre irányuló törekvések az elmúlt évben meglapultak; egyes országokban mindkét rendszert követik. 7. A tanulók testi nevelésére és egészségére irányuló mozgalom napról-napra erősödik, már túllépte az iskola kereteit, kívülálló intézményeket kapcsolt szolgáltatába és állandóan erőt merít a nemzeti védelemre való előkészítés szükséges voltáról vallott egyetemes hitből.

Mondanunk sem kell, hogy ez az évkönyv páratlanul gazdag és megbízható tartalmánál fogva nélkülözhetetlen mindazok számára, akik a nevelés- és oktatásügy mai állásában eligazodni óhajtanak.

kf.

Új magyar könyvek és füzetek.

Balassa Brunó (szerk.): **Fehérvári iskolahét, 1938.** Székesfehérvár, 1938. Csitáry G. Jenő könyvnyomdája. (N. 8-r., 144 l.) Ára 2 pengő 50 fillér.

Böngérffy János: **Nevelés.** Első rész. Elmélet. 19 szövegrajzzal. Bp. 1938. A szerző kiadása. Garab József könyvnyomdája, Cegléd. (N. 8-r., 240 l.) Ára 3 pengő.

Dr. Kiss Tihamér László: **A kátétanítás módszereinek történeti ismertetése.** Szeged, 1938. A szerző kiadása. A Szegedi Új Nemzedék Lapvállalat Rt. könyvnyomdája. (N. 8-r., 96 l.) Ára 2 pengő 50 fillér.

Lemle Rezső: **A németnyelvi tankönyvírás módja.** (Különlenyomat a Cselekvés Iskolája VI. évfolyamából.) Szeged, 1938. (N. 8-r., 20 l.)

Lemle Rezső: **Hogyan valósítható meg a német beszédkészség elsajátítása az iskolában?** Eger, évszám nélkül. A szerző kiadása. Dobó István Nyomda Rt. (8-r., 36 l.)

Nánay Béláné: **Helyes magyar beszéd, helyes magyar írás.** Az elemi népiskolák II., III., IV., V., VI. osztálya számára. Debrecen, 1938. Debrecen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomdavállalata. (Öt füzet. K. 8-r., 48 l., 50 l., 64 l., 92 l., 96 l.) Ára 56 f., 60 f., 80 f., 1 pengő 10 f., 1 pengő 10 f.

Nánay Béláné: **Vezérfonal a helyes magyar beszéd, a helyes magyar írás feldolgozásához a II–VI. osztályok számára.** Debrecen, 1938. Debrecen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomdavállalata. (16-r., 18 l.)